

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ

Зовнішня торгівля – основа ефективного економічного розвитку будь-якої країни. Завдяки провадженню зовнішньоекономічної діяльності національна економіка взаємодіє з економіками інших країн світу.

Водночас зовнішня торгівля – це основний потік товарів і послуг, через який глобальний світовий ринок шляхом посередництва інтернаціональної вартості та світових цін впливає на внутрішнє виробництво країни, диктуючи при цьому конкретні параметри виробництва, рівень витрат і стандарти якості для підвищення конкурентоспроможності національної продукції.

Глобальна світова торгівля являє собою двигун виробництва як окремих держав і регіонів, так і світової економіки загалом, забезпечуючи при цьому більш раціональне використання матеріальних і людських ресурсів на всіх рівнях господарювання.

Здійснювати операції пов'язані з зовнішньоекономічною діяльністю підприємства можуть лише висококваліфіковані спеціалісти, які знають міжнародні правила розрахунків, а також володіють нормативною базою по регулюванню порядку проведення операцій в іноземній валюті в Україні та за її межами. Експортно-імпорتنі операції залишаються основним джерелом валютних надходжень підприємств-резидентів. Створення у сфері експортно-імпорتنих операцій сприятливих законодавчих та податкових умов для українських підприємств буде стимулювати збільшення обсягів притоків іноземної валюти в державу.

Імпортна операція – комерційна діяльність, що пов'язана з закупівлею та ввезенням в Україну іноземних товарно-матеріальних цінностей для їх наступної реалізації на внутрішньому ринку або використання у виробничо-господарській діяльності.

До імпорتنих операцій відносяться:

– придбання товарно-матеріальних цінностей від іноземних постачальників на умовах комерційного кредиту;

– ввезення товарно-матеріальних цінностей або отримання послуг в порядку бартерних угод;

– ввезення товарів в рахунок централізованих імпорتنих закупок;

– придбання товарно-матеріальних цінностей та послуг з оплатою готівкою та безготівковими розрахунками;

– отримання товарно-матеріальних цінностей та послуг в якості безоплатної допомоги [1].

Експортна операція – комерційна діяльність, пов'язана з продажем та вивезенням за кордон товарів, робіт, послуг для передачі їх у власність іноземному контрагенту.

В умовах зовнішньоекономічної діяльності існують наступні види експортних операцій:

– експорт товару за наявні грошові кошти;

– експорт товару в межах державного або комерційного кредиту, або за рахунок відстрочки платежу;

– експорт товару на умовах консигнаційної угоди;

– експорт товару на умовах бартерної угоди;

– експорт товару в рахунок надання допомоги.

Загальний експорт та імпорт – це товарні потоки, які ввозяться на статистичну територію країни, чи вивозяться за межі її статистичної території та враховуються відповідно до загальних і специфічних принципів. Основні принципи офіційної статистики, у частині даних з зовнішньої торгівлі, висвітлено у рекомендаціях ООН для укладачів статистичної інформації. Це, зокрема, такі:

1. Офіційна статистика, у тому числі й з зовнішньої торгівлі товарами являє собою незамінну складову в інформаційній системі демократичного суспільства, що надає органам державного управління, економічним суб'єктам і громадськості дані про становище в зовнішньоекономічній сфері. З цієї метою статистичні дані, які задовольняють потреби практичної корисності, повинні збиратися і розповсюджуватися офіційними статистичними органами на об'єктивній основі в інтересах реалізації права громадян на загальнодоступну інформацію.

2. Для збереження довіри до офіційної статистики статистичним органам необхідно, керуючись лише професійними упередженнями і включаючи наукові принципи та норми професійної етики, приймати рішення про методи і процедури збору, обробки, зберігання і подання статистичних даних.

V Національна науково-практична конференція студентів і молодих вчених

3. В інтересах сприяння правильному тлумаченню даних статистичні органи повинні надавати інформацію відповідно до наукових стандартів стосовно джерел статистичних даних, статистичних методів і процедур.

4. Дані для статистичних цілей можуть братися з усіх типів джерел: чи то статистичні обстеження, чи адміністративні картотеки. Статистичні органи повинні обирати джерело з урахуванням міркувань якості, оперативності, витрат і тягаря, що лягає на респондентів.

5. Індивідуальні дані, зібрані статистичними органами для статистичної обробки, незалежно від того, стосуються вони фізичних чи юридичних осіб, повинні носити суто конфіденційний характер і використовуватися виключно в статистичних цілях.

6. Закони, положення і міри, відповідно до яких функціонують статистичні системи, повинні бути оприлюдненими.

7. Взаємодія між статистичними органами всередині країни має дуже важливе значення для забезпечення послідовності та ефективності роботи статистичної системи.

8. Використання статистичними органами у кожній країні міжнародних концепцій, класифікацій і методів сприяє забезпеченню узгодженості та ефективності статистичних систем на всіх офіційних рівнях.

9. Двостороннє і багатостороннє співробітництво у галузі статистики зовнішньої торгівлі сприяє удосконаленню системи офіційної статистики в усіх країнах [2].

Загальний експорт включає: експорт вітчизняних товарів із будь-якої частини статистичної території, включаючи вільні економічні зони і митні склади; реекспорт іноземних товарів з будь-якої частини статистичної території, включаючи вільні зони і митні склади. Реекспорт являє собою експорт іноземних товарів, які були раніше враховані в якості імпорту [2].

Загальний імпорт складається зі спеціального імпорту та вартості товарів, що знаходяться на приписних складах.

Успіх проведення імпортних та експортних операцій та реалізація міжнародних проектів залежить не лише від достовірності економічної оцінки, а й від досвіду, інтуїції, знань спеціалістів та керівників, відповідальних за їх здійснення. Важливим при цьому є використання аналогів та попереднього досвіду, володіння інформацією про партнерів, вміння вести переговори. Самі по собі розрахунки не гарантують успіху, але є відправною точкою при прийнятті рішень.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф.Ф. Загальні засади експортно-імпортної діяльності. Облік і аналіз в ЗЕД: Підручник. Вид. 2-ге, доп. і переробл. Житомир: ПП Рута, 2001. 542 с.

2. Статистика международной торговли товарами: Руководство для составителей, первое пересмотренное издание (СМТТ 2010-РС): Организация Объединенных Наций Нью-Йорк, 2015. URL: https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesf/seriesf_87Rev1_r.pdf